

**Záznam z 27. jednání pracovní komise
předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí
k otevřenému vládnutí a transparentnosti státní správy**

konané ve středu 8. září 2021 od 13:00 do 14:05
Ministerstvo spravedlnosti, Vyšehradská 16

Přítomní členové a náhradníci: 14
Usnášeníschopnost: 8

Přítomni členové:

JUDr. Jeroným Tejc – předseda, Ministerstvo spravedlnosti
Mgr. Jan Dupák – Transparency International ČR
prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc. – Masarykův ústav vyšších studií ČVUT
Ing. Karel Gruntorád – Ministerstvo zdravotnictví
Ing. Tomáš Kroutil – Ministerstvo práce a sociálních věcí
Ing. Mgr. Oldřich Kužílek – Otevřená společnost
Ing. Jan Lokajíček – Ministerstvo financí
JUDr. Vít Samek – Českomoravská konfederace odborových svazů
Marta Smolíková – Česká ženská lobby
Mgr. Josef Šmída – Nadace Open Society Fund
Ing. Bc. Miroslav Veselý – Ministerstvo vnitra
RNDr. Hana Žufanová, Ph.D. – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Omluveni členové s náhradou:

Mgr. Tomáš Kroupa – Ministerstvo vnitra
→ *náhradnice Ing. Mgr. Radka Domanská*
Ing. Kateřina Vojtová, MPA – Ministerstvo vnitra
→ *náhradník Mgr. Vladimír Horna*

Omluveni členové:

Mgr. Jaroslav Tauchman – Krajské protikorupční pracoviště
Mgr. Marek Zelenka, LL.M. – Oživení

Hosté:

Mgr. Hana Fungačová – Úřad vlády ČR
JUDr. Jiří Kapras – Ministerstvo spravedlnosti
Ing. František Kučera – Ministerstvo spravedlnosti
Ing. Petra Niklová – Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
Mgr. Přemysl Sezemský – Ministerstvo spravedlnosti
Ing. Bc. Petra Voráčková – Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy

Průběh jednání:

1. Zahájení jednání

Jednání zahájil **Jeroným Tejc**, náměstek pro řízení sekce koordinace boje proti korupci, který úvodem sdělil, že komise je usnášeníschopná a že všichni přítomní udělili souhlas s pořizemím záznamu z jednání pro účely pořizemím záznamu. Poté představil program jednání, o kterém nechal hlasovat, neboť nikdo neměl žádné další návrhy či připomínky – program byl schválen jednohlasně.

Schválený program jednání:

1. Úvodní slovo
2. Průběžné vyhodnocení implementace závazků obsažených v Akčním plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2020 až 2022 – za červen 2021 až srpen 2021
3. Nominace úspěšného závazku ČR z období 2012–2018 do Open Government Awards
4. Různé

2. Průběžné vyhodnocení implementace závazků obsažených v Akčním plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2020 až 2022 – za červen 2021 až srpen 2021

4.1 Zveřejňování rozhodnutí nižších soudů (gestor: MSp)

Přemysl Sezemský úvodem sdělil, že od poloviny roku 2022 bude účinná novela zákona o soudech a soudcích, k níž ještě bude vydána prováděcí vyhláška, a to s povinností soudů zveřejňovat rozhodnutí. Výhodou je to, že aplikace již funguje, včetně anonymizačního nástroje, a je stále vylepšována. Předmětný systém dosud nemá ve světě obdoby. Například bylo rozhodnuto, že rozhodnutí jednotlivých soudů budou mezi sebou propojena (uvedl příklad, kdy bude mít rozhodnutí několik výroků, přičemž jeden bude pravomocný, druhý zrušen a třetí vrácen k novému projednání – propojení zajistí přehlednost aktuálního stavu jednotlivých výroků). Pilotní zveřejňování v civilní agendě probíhá – ke dni 26.08.2021 bylo v databázi zveřejněno 95 619 rozhodnutí; k 08.09.2021 o cca 6 000 rozhodnutí více. Počet přístupů veřejnosti nebyl dosud sledován – bude spuštěno v brzké době.

Radka Domanská se dotazovala, zda je plánováno rozhodnutí zveřejňovat jako otevřená data – **Přemysl Sezemský** odpověděl, že je to jeden z vývojových požadavků (výhledově k účinnosti novely zákona o soudech a soudcích).

4.2 Zvýšení povědomí o problematice oznamovatelů protiprávního jednání (gestor: MSp)

Jiří Kapras informoval, že přestože Ministerstvo spravedlnosti připravilo transpoziční návrh zákona o ochraně oznamovatelů a zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ochraně oznamovatelů, není reálné jej schválit ještě během 8. volebního období. Ministerstvo je připraveno oba návrhy opětovně předložit v 9. volebním období co nejdříve to bude možné. Upozornil na přímý účinek evropské směrnice, kdy od 17.12.2021 musí Česká republika dostát zejména závazku zřídit vnější oznamovací systém a adaptovat vnitřní oznamovací systém ve správních úřadech (pozice prošetřovatelů dle nařízení vlády č. 145/2015 Sb.). Pro usnadnění naplňování povinností vyplývajících z přímého vertikálního účinku směrnice připravuje ministerstvo metodické doporučení, které bude obsahovat správný postup správních úřadů směřující k naplnění závazků směrnice. Zřízení oznamovacích systémů se bude týkat také jiných orgánů veřejné moci (např. územních samosprávných celků). **František Kučera** dále uvedl, že se ve sledovaném období nepodařilo uzavřít smlouvu

s odborným konzultantem pro spolupráci na věcném zadání veřejné zakázky na mediální kampaň, který byl vybrán na základě průzkumu trhu. Bylo nutno vybrat jiného odborného mediálního konzultanta, který bude nápomocen při formulaci konkrétních cílových skupin, přičemž v závislosti na nich též při volbě konkrétních nástrojů distribuce informací a také z hlediska nastavování vhodného obsahu informací. Je v plánu mediální kampaň spustit, jakmile to bude možné (cca jaro 2022). V rámci projektu „Zintenzivnění boje proti korupci zvyšováním povědomí veřejného sektoru se zaměřením na soudce, orgány činné v trestním řízení a veřejnou správu“ bylo zpracováno zadání pro veřejnou zakázku na komparativní studii v oblasti ochrany oznamovatelů a probíhá finální interní připomínkování. Započaly též přípravné činnosti pro zajištění mezinárodní konference k ochraně oznamovatelů, jedná se zejména o návrh programu konference (nabitý program plný zajímavých témat s významnými osobami z nejrůznějších sfér), specifikaci požadavků na místo konání a související služby a přípravu veřejné zakázky na propagační předměty.

Jan Dupák se dotazoval na termín konference (prozatím stanoven není) a na bližší podrobnosti směřování metodiky k oznamovacím kanálům (zda budou mít úřady prostor si stanovit systém dle svých možností či takový prostor příliš nebude). **Jiří Kapras** odpověděl, že je plánováno ponechat konkrétní provedení na jednotlivých správních úřadech a úřadech územních samosprávných celků. Nicméně je předpokládáno, že tam, kde již nyní fungují prošetřovatelé dle nařízení vlády, bude stávající systém využit v maximální míře (tzn. neočekává se vytváření nových útvarů či přijímání nových zaměstnanců); ovšem tam, kde dosud není prošetřovatel (např. obecní, městské a krajské úřady), bude nezbytné nově pověřit touto agendou konkrétního pracovníka. Bude ponechána volnost, nechť si to tyto úřady stanoví způsob implementace podle sebe (přičlenění agendy do náplně stávajícího úředníka, vyčlenění úředníka jen pro tuto agendu či zřízení nového systemizovaného místa, ovšem z vlastního rozpočtu bez státního příspěvku).

4.3 Otevřená data o vzdělávání a vzdělávací soustavě (gestor: MŠMT)

Petra Voráčková uvedla, že zadávací řízení stále pokračuje. Dne 09.07.2021 uplynula lhůta pro podávání nabídek a probíhá hodnocení nabídek hodnotící komisí. Vzhledem k náročnějšímu administrativnímu průběhu tohoto procesu nebylo zadávací řízení dosud ukončeno.

4.4 Zpracování metodiky pro účast zástupců občanské společnosti v participativních procesech (gestor: MSp a ÚV ČR)

Hana Fungačová uvedla, že ve sledovaném období proběhlo 14.06.2021 druhé jednání Pracovní skupiny pro zpracování metodiky pro účast zástupců občanské společnosti v participativních procesech. Na jednání došlo ke schválení navržené osnovy metodiky (všichni se vyslovili PRO) a shodě, že součástí metodiky bude i část odkazující na předpokládaný vznik návazného materiálu vztahujícího se k dlouhodobějším záměrům týkajících se participace (nikdo se nevyjádřil PROTI). Zápisy z jednání jsou k dispozici na [internetové stránce Rady vlády pro NNO](#). Členové pracovní skupiny byli také formou PowerPointové prezentace seznámeni s podněty z veřejné konzultace týkající se metodiky participace, které sekretariát Rady vlády pro NNO obdržel v rámci přípravy nového strategického dokumentu s názvem *Strategie spolupráce veřejné správy s nestátními neziskovými organizacemi na léta 2021 až 2030*. V souladu s dříve reportovanými informacemi byl závazek 4. 4 zakotven ve výše zmíněné strategii, konkrétně se propsal do dvou opatření. Ke schválení strategie došlo s menším časovým zpožděním, a to dne 12.07.2021. Detailnější informace k obsahu strategie jsou k dispozici na [webu Rady vlády pro NNO](#).

František Kučera doplnil, že byl dodržen termín pro vytvoření první pracovní verze metodiky, který byl dne 31.07.2021 rozeslán členům pracovní skupiny. V souladu se schváleným záměrem se návrh metodiky zaměřuje především na participaci NNO v pracovních skupinách a poradních orgánech ministerstev a ostatních ústředních správních úřadů a při vytváření dokumentů, které metodika definuje poměrně široce. Kromě zmíněného návrh krátce shrnuje základní zásady a principy participace a rovněž na základě zahraničních analýz vyvrací některé časté mýty o participaci. Mezi další témata, na která se podpůrně k hlavním kapitolám návrh metodiky zaměřuje, patří problematika adekvátních personálních a finančních zdrojů (zázemí) pro participaci nebo oblast tzv. eParticipace (on-line nástroje pro užití dokumentů).

Jeroným Tejc z pracovních důvodů opustil jednání a předal řízení **Františku Kučerovi**, kterého pro účely zbytku jednání pověřil svým zastupováním.

4.5 Konzultace k možnosti vytvoření souhrnné veřejně přístupné open-data agregované databáze poskytovatelů a příjemců veřejných prostředků z dotačních titulů (gestor: MSp)

František Kučera konstatoval, že dne 21.06.2021 se uskutečnilo první kolo konzultace, kdy se jednání účastnili jak zástupci státní správy (MF, MK, MSp, MV, MZd) a samosprávy (Svaz měst a obcí ČR), tak občanské společnosti (Frank Bold, Hlídač státu, Transparency International ČR). Z diskuze mj. vyplynulo, že v současnosti poskytovaná data o dotacích mají často velkou chybovost. Z hlediska možných řešení, jak dojít k souhrnné databázi poskytovaných dat, si větší podporu zúčastněných získalo i z důvodu účelnosti a hospodárnosti spíše postupné „evoluční“ řešení spočívající v postupné standardizaci vykazovaných dat a podpoře jejich vzájemné propojitelnosti, než ve vybudování nového robustního informačního systému. Ministerstvo vnitra navíc druhou zmíněnou variantu z hlediska nevhodnosti výslovně nedoporučilo. Další kolo konzultací (plánované na 30.09.2021) bude představené myšlenky dále rozvíjet a k jednání bude rovněž přizván širší okruh dotčených aktérů. Z průběhu konzultací rovněž jasně vyplývá, že jejich uskutečnění a jejich výstupy mohou být pouze prvními kroky v komplexním a časově náročném procesu.

Oldřich Kužilek se dotazoval, jaké konkrétní závěry se přijaly k chybovosti. **František Kučera** odpověděl, že jde o to, aby gestoři databází nežadávali (na územních samosprávných celcích je ovšem administrativní zatíženost velmi vysoká) nová data ručně, ale využili stávajících, již zapsaných dat v jiných systémech (kde korekce chybovosti dat je lepší). Cílem je nepřidělovat práci, neduplikovat data. **Oldřich Kužilek** upřesnil, že mu šlo o procesní postup (kdy a jak se to udělá). **František Kučera** odpověděl, že nikoli, že účelem konzultací není zadávat úkoly – cílem je jen zmapování situace (jak vypadá prostředí a kde jsou problémy).

František Kučera v reakci na dotaz Josefa Šmídy popsal spolupráci s MV či MF, které mají již poměrně rozsáhlou databázi.

Vladimíra Dvořáková se dotazovala na Ministerstvo kultury, které dosud nemá databázi pro dotační programy. **František Kučera** reagoval, že toto může být jeden z identifikovaných nedostatků uvedený v závěrečné zprávě – jako podklad pro toho, kdo bude určen jako gestor dalšího řešení.

Radka Domanská doplnila, že MV bylo na jednání se SFDI dotazováno, kdo bude tvořit otevřenou formální normu, kdy to bude a jaké úkoly může očekávat. Bylo by proto vhodné během konzultací kontaktovat všechny potenciálně dotčené a informovat je o harmonogramu a úkolů pro jednotlivé organizace. **František Kučera** doplnil, že pracovní skupina identifikuje problémy, dostatečně podrobně je popíše, ale nebude o ničem rozhodovat – to bude muset až gestor.

Jan Dupák se zeptal, jaká je představa, kdo by měl rozhodovat a kdo to má mít v gesci. **František Kučera** odpověděl, že bude záležet na podobě případného návazného závazku. **Jiří Kapras** doplnil, že formálně o gestorovi rozhodne vláda a gestorem by měl být jeden z ústředních správních úřadů – např. MF jako platební a certifikační autorita, které má navíc pod sebou Auditní orgán či Národní fond.

Jelikož se nikdo další do diskuze nepřihlásil, **František Kučera** navrhl následující usnesení:

Pracovní komise bere informace o průběžném stavu implementace závazků za období června 2021 až srpna 2021 na vědomí.

Usnesení bylo přijato jednomyslně.

3. Nominace úspěšného závazku ČR z období 2012–2018 do Open Government Awards

František Kučera informoval, že bod je zařazen na základě výzvy Partnerství pro otevřené vládnutí (OGP), aby Česká republika nominovala jeden ze svých závazků, které byly úspěšně ukončeny v minulých obdobích a které měly podstatný dopad na vládnutí, do soutěže „Ceny otevřeného vládnutí“ (Open Government Awards). Pro závazky, které všichni členové OGP nominují, bude následně na internetu hlasovat veřejnost a oceněné závazky budou následně prezentovány na světovém summitu OGP, který se uskuteční v prosinci 2021.

František Kučera představil podrobnosti nominačního procesu a závazek, jehož nominace je členům komise navrhována k podpoře. Nezávislý hodnotící mechanismus OGP vytypoval dva závazky, které se týkají otevřených dat. MSp ve spolupráci s MV vybraly jeden z nich, druhý totiž nebyl splněn zcela. Tím závazkem je *Podpora rozvoje ekosystému otevřených dat veřejné správy ČR* (týkal se Národního katalogu otevřených dat včetně návazných školení, workshopů atd.).

Oldřich Kužilek nad rámec bodu, který byl předmětem jednání pracovní komise, pohovořil o právu na informace ve vztahu k různým registrům, konkrétně měl na mysli registr střetu zájmu a databázi zveřejňovaných rozhodnutí soudů nižších stupňů (viz. bod 4.1). K tomu uvedl, že poskytování informací z registru střetu zájmu na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, je problematické. Zmínil dopis předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů, který je komplikovaně formulovaný, se kterým se dá souhlasit, pokud bude správně vyloženo a nesouhlasit, pokud nebude správně vyloženo. Jsou zde dva přístupy, jejichž vzájemné překrytí není vůbec jednoduché. Z hlediska právní jistoty lze právo na informaci omezit jen zákazovým opatřením, a nikoliv pozitivním výrokem, že se něco zveřejňuje. Na databázi zveřejňování soudních rozhodnutí poukázal proto, aby nedošlo podobným způsobem k dojmu, jestliže se aktivně zveřejňují pravomocná rozhodnutí, že by se tím omezil přístup k některým nepravomocným, u kterých pak musí proběhnout individuální ochrana a kontrola. Uvedenou problematiku by rád do příště navrhl jako téma.

Jiří Kapras v reakci na pana Kužílka uvedl, že zákon č. 106/1999 Sb. má být univerzálně použitelný s výjimkami zákonem přímo definovanými. Konkrétně je-li právo na informace komplexně upravené speciálním zákonem, zákon č. 106/1999 Sb. se neuplatní (například jako dříve v zákoně č. 159/2006 Sb.). Poté, co Ústavní soud přistoupil ke zrušení ustanovení, která vymezovala, v jakém rozsahu se informace z Centrálního registru oznámení poskytují, přirozenou cestou odpadla specialita vůči zákonu č. 106/1999 Sb., který tak flexibilně nastoupil na místo primárního prováděcího právního předpisu ve vztahu k právu na informace. Určité úskalí ovšem spočívalo v tom, že zákon odkazuje na zvláštní právní předpisy upravující nakládání s osobními údaji (odkazuje ještě na zrušený zákon č. 101/2000 Sb., částečně na GDPR a částečně na zákon č. 89/2012 Sb.), ale ani jeden z těchto předpisů nedává

odpověď na otázku, zda a v jakém rozsahu mohou být zpřístupňovány informace z Centrálního registru oznámení. Proto Ministerstvo spravedlnosti přistoupilo k aplikaci judikatury správních soudů a Ústavního soudu a provádí test proporcionality, kterým měří v případě kterých funkcí které informace lze poskytovat veřejnosti s tím, že výsledky testu proporcionality ministerstvo nastavilo po vzoru klíče, který byl obsažen ve zrušených ustanoveních zákona č. 159/2006 Sb., protože v nich Ústavní soud protiústavnost nespátřoval – protiústavnost totiž spočívala v ničím nepodmíněném přístupu veřejnosti k oznámením a nikoli ve stratifikaci údajů v závislosti na zastávané funkci. Proto tento klíč považuje ministerstvo za nejvhodnější řešení – kromě toho, že požívá vysoké míry demokratické legitimacy, tak se shoduje s cíli, které sleduje test proporcionality, tj. stanovit rozsah informací v závislosti na významu zastávané funkce (způsob ustavení do funkce, veřejná nebo politická exponovanost, význam svěřených kompetencí apod.). Ministerstvo se proto domnívá, že současná konstrukce zákona č. 106/1999 Sb. neumožňuje informace neposkytovat (a tudíž je Ministerstvo spravedlnosti poskytuje navzdory opačnému názoru Úřadu pro ochranu osobních údajů), přičemž výsledek testu proporcionality vychází ze zrušených ustanovení zákona č. 159/2006 Sb., která prošla před Ústavním soudem). **Pavel Sezemský** doplnil, že ochrana osobních údajů při zveřejňování rozhodnutí soudů prochází interní diskuzí a doufá, že zveřejňování rozhodnutí povede k odbourání žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., tedy administrativní zátěže příslušných povinných subjektů, protože radě žadatelům bude stačit zveřejněné anonymizované rozhodnutí (předmětem diskuze je právě rozsah anonymizace – je to otevřené téma, které se metodicky vyvíjí).

4. Různé

František Kučera avizoval změnu člena komise za Ministerstvo vnitra (místo Ing. Kateřiny Vojtové, MPA, bude členem Mgr. Vladimír Horna –proces renominace stále ještě probíhá).

František Kučera závěrem poděkoval všem za účast.

Zapsali: JUDr. Jan Horník, Ph.D., Jan Vulterin